

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

JAHON SAVDO KO'RSATKICHLARI ISTIQBOLI
VA BUNDA O'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN
IMKONIYATLAR

Toshov Mirzabek Hakimovich

Osiyo xalqaro universiteti

Alimova Shamsiya Abidovna

Osiyo xalqaro universiteti

Annotatsiya: *O'zbekiston eksportchi korxonalarining tashqi bozorlardagi raqobatbardoshligi masalalarini ko'rib chiqishda jahon bozorlaridagi tendensiyalarni tahlil qilish muhim rol o'ynaydi.*

Turli tashkilot va agentliklar ma'lumotlariga ko'ra, kelgusi yillarda global savdoni belgilaydigan asosiy tendentsiyalar mavjud. Ular orasida xalqaro bozorda asosiy etkazib beruvchilarning o'zgarishi, global savdo qoidalari tizimining degradatsiyasi va dengiz transportining murakkablashuvi bor.

Kalit so'zlar: *Tashqi savdo, eksport, integratsiya, qo'llab-quvvatlash, raqobat, import*

2022–2023 yillarda jahon savdosida sezilarli o'zgarishlar ro'y berib, quyidagi tendensiyalarni ajratib ko'rsatish mumkin:

- nomutanosib savdo ko'rsatkichlari;
- eng yirik bozorlarda yetkazib beruvchilar tarkibidagi dinamik o'zgarishlar;
- savdoning tovar tarkibidagi o'zgarishlar;
- mavjud savdo yo'llaridagi o'zgarishlar;
- savdo qoidalaridagi o'zgarishlar.

Bu tendensiyalarning barchasi kelgusi yillarda jahon bozorlari juda ko'p o'zgarishidan dalolat beradi va bu o'zgarishda eksportchi korxonalar uchun ko'plab imkoniyatlar mavjud. Biroq, shu bilan birga, bir qator xavf-xatarlar ham mavjud.

Agar 2013-yilda yirik mamlakatlarning global savdo taqchilligi ularning umumiy eksportining 2 foizidan oshmagan bo'lsa, 2023-yilga kelib, bu ko'rsatkich 9 foizga yaqinlashdi. Buning sababi rivojlangan mamlakatlarning eksporti sekinlashayotgani, importi esa, aksincha, tezlashayotganidir.

So'nggi yillarda Xitoydan eksport juda kuchli o'sish bilan tavsiflanadi, shuningdek, eksport Osiyo-Tinch okeani mintaqasidagi bir qator ham faol rivojlanmoqda. G'arb davlatlari, xususan, AQSh, Buyuk Britaniya, Yevropa Ittifoqi, shuningdek, Yaponiya va Janubiy Koreya, aksincha, jahon eksportidagi ulushini kamaytirmoqda. Mutlaq eksport qiymatlari o'sib borayotgan bo'lishi mumkin, ammo bu global o'rtacha eksport o'sish sur'atlaridan ancha sekinroq sodir bo'lmoqda.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Import nuqtai nazaridan vaziyat aksincha: import eng tez sur'atlar bilan G'arb mamlakatlarida (AQSh, EI), shuningdek, yalpi ichki mahsulot va aholi o'sish sur'atlari ortib borayotgan jahon janubidagi bir qator mamlakatlarda o'sib bormoqda.

Eksport bo'yicha hozirda "inqilobiy" o'zgarishlar ro'y berayotgan davlatlar sifatida BAA, Saudiya Arabistoni, Rossiya, Hindistonni ko'rsatib o'tish mumkin.

1990-yilda Germaniya eksport bo'yicha dunyoda yetakchi edi. Birlashgan Germaniya ulushi jahon tovar eksportining 12% dan ko'prog'ini tashkil etardi. Xitoyning ulushi o'sha paytda 2% dan kamroq edi. UNCTAD ma'lumotlariga ko'ra, 2022-yil oxirida Xitoyning jahon eksportidagi ulushi 14,4% (birinchi o'rin) va Germaniya 6,7% (AQShdan keyin uchinchi o'rin) ni tashkil qiladi.

2022-yilda Xitoy avtomobillar eksporti bo'yicha Germaniyani ortda qoldirdi, 2023-yil oxirida esa Xitoy avtomobil eksporti bo'yicha Yaponiyani quvib o'tib, dunyoda birinchi o'rinni egalladi.

Savdoning tarmoq tuzilmasi ham tubdan o'zgarmoqda. Agar 2003-yildan 2020-yilgacha mexanik mahsulotlar doimiy ravishda jahon savdosining qariyb 40 foizini tashkil etgan bo'lsa, 2020–2023 yillarda uning ulushi 35–36 foizga kamaydi. Jumladan, keyingi 20 yilda jahon savdosida havo kemalarining ulushi ikki baravar, avtotransport va suv transporti ulushi esa uch barobar qisqardi. Shu bilan birga, elektr jihozlarining ulushi ortib bormoqda.

Asosiy tovarlar va yuqori ixtisoslashtirilgan hashamatli tovarlar savdosining ahamiyati va hajmining nafaqat yakuniy iste'mol uchun, balki G2G segmentida – ya'ni davlat va davlat o'rtasidagi o'zaro munosabatlarda ham oshishi bashorat qilinmoqda.

Logistika marshrutlaridagi muammolar asosan Suvaysh kanali va Qizil dengizdagi muammolar bilan bog'liq bo'lib, ular yuk tashish narxining sezilarli darajada oshishiga sabab bo'lgan.

Bundan tashqari, qurg'oqchilik Panama kanalidagi quvvatni kamaytirishi mumkin, bu esa tovarlar yetkazib berishda uzilishlarga olib kelishi mumkin. Janubi-Sharqiy Osiyo dengizlarida qaroqchilik hodisalari soni ortdi. Bularning barchasi, savdo yo'llari ma'lum bosimga duchor bo'lishi hamda dengiz savdosi narxi va unga bog'liq xavflar oshishiga olib keladi.

Qizil dengiz Osiyodan Yevropaga eng qisqa yo'l bo'lib, jahon savdosining 10% dan ortig'i mintaqqa orqali o'tadi. Xalqaro energetika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda dengizdagi neftning qariyb 10 foizi va suyultirilgan gazning qariyb 8 foizi Qizil dengiz orqali o'tgan.

Umumiy iste'mol mahsuloti iqtisodiyotida sug'urta xarajatlarining ulushi sezilarli ta'sir ko'rsatadigan darajada katta bo'lmasa-da, transport xarajatlarining ulushi juda katta. Yo'nalishlarning o'zgarishi va tegishli logistika xarajatlarining oshishi tufayli ular sezilarli darajada oshadi - 20-30% dan ko'proq.

Bugungi kunda jahonda "savdo urushlari" ning kuchayishi haqida ham gapirish mumkin. Masalan, AQShning elektr transport vositalari, quyosh batareyalari va litiy-ion

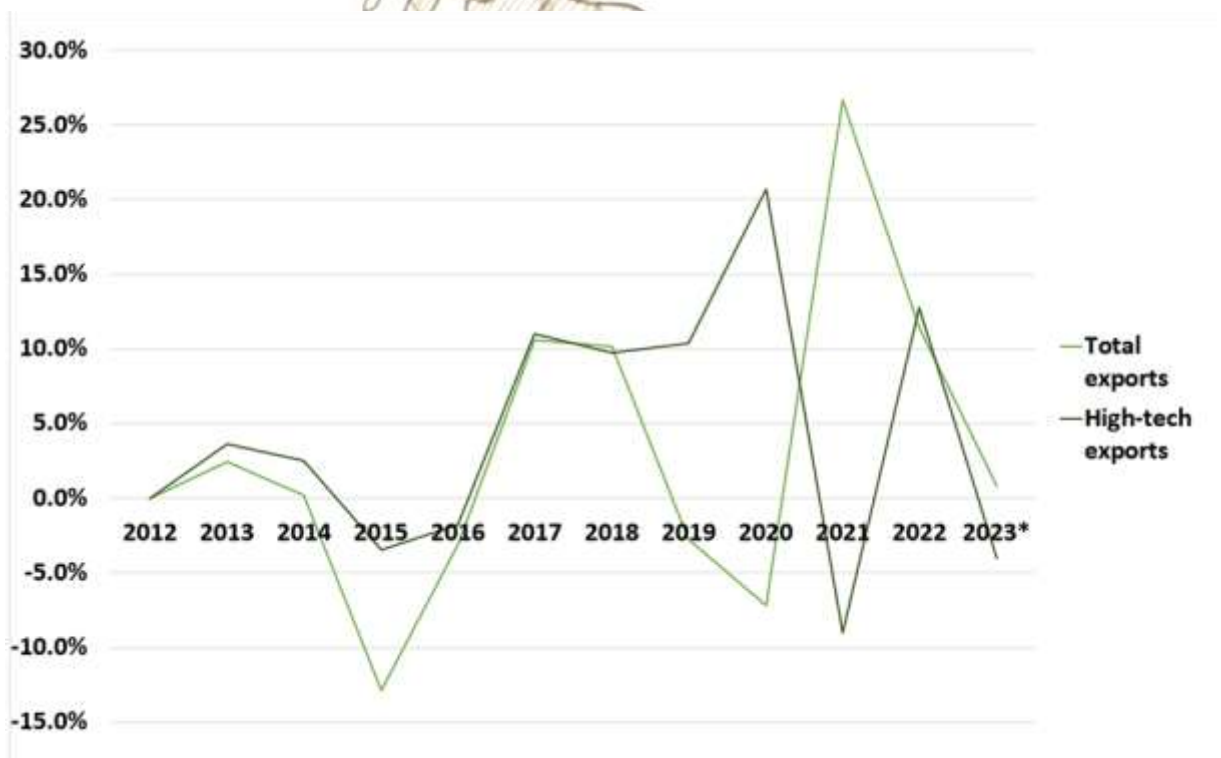

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

batareyalari va boshqa tovarlar savdosida Xitoyning dempingiga qarshi kurashish niyati haqida ma'lumotlar tarqalmoqda.

2019-yildan boshlab, umuman jahon savdosi, xususan, yuqori texnologiyali mahsulotlar savdosi tez ko'tarilish va pasayishlarni boshdan kechirmoqda. Tahlillari shuni ko'rsatadiki, 2021-yilda pandemiyadan keying jadal tiklanish 2022-yilda sekinlashuv bilan davom etgan. 2023-yil oxiriga kelib esa umumiy savdo aylanmasi 0,8% ga o'sishi, yuqori texnologiyali eksportning 4% ga qisqarishi kuzatildi.

Tovar ayirboshlash o'sish sur'atlarining sekinlashishiga, shuningdek, tashqi savdoda yuqori texnologiyali tovarlar narxini oshiruvchi inflyatsiyaga ma'lum darajada global qiymat zanjiridagi o'zgarishlar va geosiyosiy keskinliklar sabab bo'lmoqda. Biroq, yangi tarmoqlar, ayniqsa qayta tiklanadigan energiya, akkumulyatorlar va elektr transport vositalarining rivojlanishi yuqori texnologiyali tovarlarning sekinlashuvi ta'sirini bartaraf etishga yordam beradi.

1-rasm. Jahon yalpi eksporti va uning tarkibida yuqori texnologiyali tovarlar ulushi²⁸

2023-yilning birinchi o'n oyida Xitoydan yuqori texnologiyali mahsulotlar eksporti hajmi 11,4 foizga qisqardi va 728,2 milliard dollarni tashkil etdi. Bu mamlakatdan smartfonlar eksporti qariyb 7 foizga qisqardi va 106,8 milliard dollarni, prosessorlar savdosi esa 24 foizga qisqarib, 82,8 milliard dollarni tashkil qildi. Bundan tashqari, Xitoyning mamlakatning ko'plab an'anaviy savdo sheriklariga yetkazib berish hajmi kamaydi. AQShga eksport 21 foizga qisqarib, 102,7 milliard dollarni, Koreya

²⁸ Manba: https://www.wipo.int/global_innovation_index/ru/gii-insights-blog/2024/high-tech-trade.html

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Respublikasiga 13,4 foizga, 33,9 milliard dollarni, Niderlandiyaga esa qariyb 20 foizga, 33 milliard dollarni tashkil etdi. Biroq, pasayishga qaramay, Xitoy yuqori texnologiyali mahsulotlar eksporti bo'yicha so'zsiz yetakchi bo'lib qolmoqda.

Jahon bozorlaridagi tendensiyalar O'zbekiston eksportchi korxonalari uchun ba'zi ustuvor yo'nalishlarni belgilash imkoniyatini beradi.

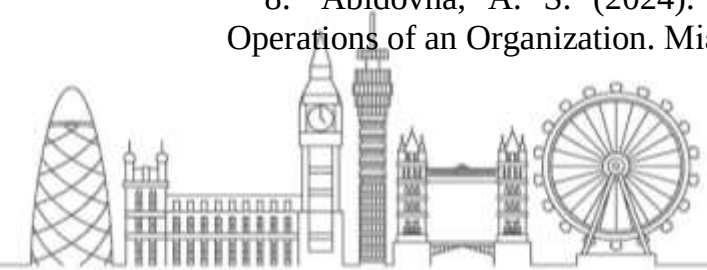
XULOSA

Jahon savdo ko'rsatkichlari dinamikasi so'nggi yillarda bir qator beqarorliklar natijasida o'zgarishlar ro'y berayotganini ko'rsatadi. 2023-yil yakunlariga ko'ra, jahon savdosi taxminan 4 %ga oshdi. Shuning bilan birga, savdo tarkibi hamda logistika yo'nalishlarida sezilarli o'zgarishlar kuzatildi.

O'zbekiston eksportchi korxonalarining tashqi bozorlardagi raqobatbardoshligini ta'minlash maqsadida RCA – revealed competitiveness index – nisbiy ustunlik indeksi qo'llangan holda olib borilgan tadqiqotlar natijalari keltirildi. Bunga ko'ra aniqlangan tashqi bozorlarda raqobatbardosh mahsulotlar toifasiga ko'ra qaysi viloyatdagi eksportchi korxonalar samarali eksport faoliyatini olib borishlari mumkinligi aniqlashtirilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2024). СОЦИАЛЬНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО КАК ИНСТРУМЕНТ РЕШЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ ПРОБЛЕМ. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(2), 347-352.
2. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2024). РОЛЬ ИННОВАЦИЙ В РАЗВИТИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 355-359.
3. Sadilloevna, D. M., & Abidovna, A. S. (2024). THE STRATEGIC ROLE OF MANAGEMENT IN ENTREPRENEURIAL SUCCESS. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 220-225.
4. Abidovna, A. S., & Sadilloevna, D. M. (2024). THE IMPACT OF MANAGEMENT PRACTICES ON INNOVATION IN ENTREPRENEURSHIP. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 232-237.
5. Abidovna, A. S., & Sadilloevna, D. M. (2024). THE IMPACT OF MANAGEMENT PRACTICES ON INNOVATION IN ENTREPRENEURSHIP. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 232-237.
6. Abidovna, A. S. (2023). Special directions of tourism development in Bukhara region: problems and solutions. *Zien Journal of Social Sciences and Humanities*, 21, 51-55.
7. Alimova, S. A., & Shavkatovich, P. S. (2022). THE ROLE OF FOREIGN INVESTMENT IN ENSURING THE FINANCIAL SUSTAINABILITY OF THE ECONOMY. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(3), 359-364.
8. Abidovna, A. S. (2024). The Importance of Personnel Management in the Operations of an Organization. *Miasto Przyszłości*, 49, 971-975.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

9. Alimova, S. A., & Nutfullaevna, K. M. (2022). STATE MANAGEMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISES. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(10), 75-80.
10. Abidovna, A. S. (2023). MODERN TRENDS IN MANAGEMENT STRATEGIES AND THEIR APPLICATION IN COMMERCIAL BANKS. *Gospodarka i Innowacje*, 41, 326-332.
11. Alimova, S. (2024). NEW APPROACHES TO THE EFFECTIVENESS OF INTERACTION BETWEEN PROFESSIONAL EDUCATION AND EMPLOYERS. *Modern Science and Research*, 3(7), 211-218.
12. Alimova, S. A., & Khaitov, V. S. (2022). ON THE WAY OF TOURISM DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN APPLICATION OF ELECTRONIC MARKETING STRATEGIES OPPORTUNITIES. *PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING METHODS*, 303.
13. Alimova, S. O. FEATURES OF THE STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM OF INDUSTRIAL ENTERPRISES. *Kielce: Laboratorium Wiedzy Artur Borcuch*.
14. Abidovna, A. S. (2024). COMMUNICATION PROCESS MANAGEMENT AS A TOOL TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF MODERN ORGANIZATIONS. *Gospodarka i Innowacje*, 49, 211-217.
15. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2025). ИННОВАЦИИ И ЦИФРОВИЗАЦИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ: ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРОБЛЕМЫ. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 120-126.
16. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2025). СТРАТЕГИЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 82-89.
17. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). РОЛЬ ИННОВАЦИЙ В ПОВЫШЕНИИ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ: НАЦИОНАЛЬНЫЙ И МЕЖДУНАРОДНЫЙ КОНТЕКСТ. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 41-49.
18. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING TAMOIYILLARI VA MAMLAKATIMIZ IQTISODIYOTI BILAN BOG'LIQLIGI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 97-103.
19. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 314-322.
20. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). BUXORO VILOYATIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASI VA BANDLIK. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 67-73.
21. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). YASHIRIN IQTISODIYOTNING MILLIY JAMIYATIMIZGA TA'SIRI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 104-108.
22. Toshov, M. (2023). HR BOSHQARMASIDA KPI TIZIMI. *Modern Science and Research*, 2(12), 470-476.
23. Hakimovich, T. M. (2024). Xizmat Ko'rsatish Sohasida Aholi Bandligini Oshirishning Nazariy-Metodologik Asoslari. *Miasto Przyszłości*, 54, 987-995.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

24. Toshov, M. (2023). PERSONNEL MANAGEMENT AND THEIR EVALUATION IN MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 2(10), 535-541.
25. Hakimovich, T. M. (2024). XODIMLARNI BOSHQARISHDA KPI SAMARADORLIGI TAHLILI. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 270-273.
26. Toshov, M. (2024). STRATEGIC MANAGEMENT OF HIGHER EDUCATION. *Modern Science and Research*, 3(2), 461-468.
27. Toshov, M. (2024). PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM. *Modern Science and Research*, 3(2), 603-608.
28. Toshov, M. (2024). MODERN MANAGEMENT AND DIGITALIZATION. *Modern Science and Research*, 3(5), 728-734.
29. Toshov, M. (2024). IQDISODIY NOCHOR KORXONALARNI MOLIYAVIY SOGLOMLASHTIRISHNING MOLIYA-KREDIT MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH. *Modern Science and Research*, 3(6).
30. Hakimovich, T. M. (2024). THE SYSTEM OF KEY PERFORMANCE INDICATORS AS A TOOL IMPROVEMENTS MANAGEMENT OF THE ORGANIZATION. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 353-358.
31. Hakimovich, T. M. (2024). KORPORATIV KORXONALARDA ISH O'RINLARINI YARATISH VA BANDLIKNI TAMINLASHNING SAMARALI USULLARI.
32. Bahodirovich, X. B. (2025). KORXONALARDA ICHKI NAZORAT TIZIMINI TASHKIL QILISH. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 72-78.
33. Bahodirovich, X. B. (2025). O'ZBEKISTONDA SOLIQ NAZORATINI AMALGA OSHIRISH SHAKLLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 47-53.
34. Bahodirovich, X. B. (2025). RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA MOLIYAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH AMALIYOTI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 29-34.
35. Bahodirovich, X. B. (2025). SUG'URTA TASHKILOTLARIDA MOLIYAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 37-43.
36. EI, I. (2024). BUXORO VILOYATIDA CHORVACHILIK TARMOG 'I YASHILLASHISH HOLATI TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 165-171.
37. EI, I. (2024). MILLIY KOMPANIYALAR RAQOBATBARDOSHLIGI OMILLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 168-174.
38. EI, I. (2024). EKSPORT RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA DIVERSIFIKATSIYANING AHAMIYATI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 175-182.
39. EI, I. (2024). QISHLOQ XO 'JALIGI TARMOQLARINI YASHIL IQTISODIYOT ORQALI RIVOJLANTIRISH YO 'LLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 172-180.
40. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOT MAQSADLARINI BELGILASH VA ULARGA ERISHISH BO 'YICHA STRATEGIK REJALASHTIRISH

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

JARAYONLARI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 22-28.

41. Raxmonqulova, N. O. (2025). SAMARALI RAHBARNING XUSUSIYATLARI, LIDERLIK USULLARI VA ULARNING TASHKILOT MUVAFFAQIYATIGA TA'SIRI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 29-35.

42. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOTNING TURLI TUZILMALARI VA ULARNI BOSHQARISH USULLARINING AFZALLIKLARI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 15-21.

43. Sodiqova, N. T., & Quدراتova, G. M. (2025). IQTISODIYOTNI RAQAMLI KO'RSATISHDA SANOATNING O'RN'I. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 42-50.

44. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Quدراتova, G. M. (2025). YENGIL SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION STRATEGIYALAR. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 15-22.

45. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2025). TANNARXNI HISOBGA OLISH VA UNI OPTIMALLASHTIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 40-46.

46. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2025). KORXONALAR MAHSULOTLARI TANNARXINI ANIQLASHDA QO'LLANILADIGAN USULLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 54-61.

47. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2025). XARAJAT TUSHUNCHASI VA MAHSULOT TANNARXINI SHAKLLANTIRISH: NAZARIYA VA AMALIYOT. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 79-85.

48. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2025). STANDARTLARGA MUVOFIQ XARAJATLARNI HISOBLASH USULI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 62-68.

49. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Quدراتova, G. M. (2025). TANNARX VA UNING IQTISODIY TAHLILDAGI ROLI: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 86-93.

50. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2025). BUYURTMA BO'YICHA XARAJATLARNI HISOBLASH USULI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 24-30.

51. Supiyevna, B. M. (2024). IMPROVING THE EFFICIENCY OF LEADER LABOR IN THE MODERN MANAGEMENT SYSTEM. *Gospodarka i Innowacje.*, 54, 51-55.

52. Заявитдинова, Н. М., Базарова, М. С., & Ходжиев, А. Б. (2022). ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА СТРАТЕГИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ НА ТЕРРИТОРИИ УЗБЕКИСТАНА. *ББК 65.0501 А 43*, 265.

53. Supiyevna, B. M. (2023). USING EFFECTIVE WAYS OF CONDUCTING MARKETING RESEARCH IN INTERNATIONAL COMPANIES. *Gospodarka i Innowacje.*, 41, 79-83.

54. To'rayevna, S. N. (2024). TEXNOLOGIYA DISKURSI VA YANGI MEDIA SIYOSIY IQTISODIYOTI.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

55. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.
56. To'rayevna, S. N. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA INNOVATSION SIYOSAT VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI.
57. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONALARDA INNOVATSION LOYIHALARNI BAHOLASH TARTIBI VA TANLASH USULLARI.
58. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONA FAOLIYATIDA INNOVATSIYALARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBASIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.
59. Xudoynazarovich, S. A. (2024). CHALLENGES OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AND THEIR SOLUTIONS. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(12), 398-402.
60. Khudoynazarovich, S. A. (2022). Features of evaluating the effectiveness of activities at the Bukhara State University. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 153-159.
61. Akbarovna, N. N. (2024). O 'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA MAKROIQTISODIY DASTURLARNI ISHLAB CHIQUISH VA AMALGA OSHIRUVCHI YONDASHUVLARDAN FOYDALANISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 383-389.
62. Akbarovna, N. N. (2024). MILLIY IQTISODIYOTNI TAHLIL QILISHDA QO 'LLANILADIGAN ASOSIY KO 'RSATKICHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 278-283.
63. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KASANACHILIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 277-282.
64. Очилов, Ш. Б., & Жумаева, З. К. (2017). Основные направления развития инноваций в республике Узбекистан. *Инновационное развитие*, (6), 45-47.
65. Jumayeva, Z. K., & Mamadjonov, G. N. (2024). Ways to Strengthen Financial Control in the Utilization of State Budget Funds. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 4(1), 61-64.
66. Bustonovna, J. Z. (2024). ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL SECTORS IN REGIONAL DEVELOPMENT. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(12), 394-397.
67. Bustonovna, J. Z. (2024). DAVLAT TASHKILOTLARINING FAOLIYATINI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ISH YURITISH TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHNING ZARURIY SHARTLARI.
68. Jumayeva, Z. (2024). JISMONIY SHAXSLAR DAROMADLARINI SOLIQQA TORTISH MEXANIZIMINI TAKOMILASHTIRISH. *Modern Science and Research*, 3(6).
69. Bustonovna, J. Z. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.
70. Amanillo, R., & Azimov, B. F. (2025). ANALYSIS OF THE LABOR MARKET AND ITS IMPACT ON ECONOMIC DEVELOPMENT. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 22-27.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

71. AT, I. (2024). IQTISODIYOTNING REAL SEKTORIGA INVESTITSIYA QILISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 149-155.

72. AT, I. (2024). MINTAQALAR VA MA'MURIY HUDUDLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI INVESTITSIYA BILAN TA'MINLOVCHI IQTISODIY TIZIM SIFATIDA. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 249-255.

73. AT, I. (2024). MINTAQALARDA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI INVESTITSIYA BILAN TA'MINLASH STRATEGIYASINING IQTISODIY MEXANIZMLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 256-263.

74. AT, I. (2024). TADBIRKORLIK FAOLIYATINING DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB QUVVATLANISHI VA SOHAGA MINTAQALAR MIQYOSIDA INVESTITSIYA JALB QILISH SAMARADORLIGI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 264-271.

75. Avazovna, R. L. (2024). PENSIYA TA'MINOTINI MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH ORQALI PENSIYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MASALALARI. *Miasto Przyszłości*, 55, 1469-1474.

76. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL IQTISODNI O'RGANISHDA KERAKLI KO'RSATKICH XUSUSIYATLARI VA O'LCHOV TURLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 64-69.

77. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL VA RAQAMLI OTISHLAR AVTOMOBIL EKOTIZIMINI QANDAY O'ZGARTIRMOQDA. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 60-65.

78. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). O'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO'JALIGI SOHASINING HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 147-151.

79. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL IQTISODIYOTDA IQLIM O'ZGARISHI BILAN PAYDO BO'LADIGAN MUAMMOLARNI OLDINI OLISH MAQSADIDA JORIY QILINGAN ISTIQBOLLI YO'NALISHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 108-113.

80. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). XIX VA XX ASRLARDA INSTITUTSIONALIZM IQTISODIY TA'LIMOTINING RIVOJLANISH DARAJASI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 62-67.

